

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: R. O.

zastoupeného advokátem JUDr. Pavlem Šírokým, LL.M.
sídlem Vodičkova 710/31, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **policejní prezident**
sídlem Strojnická 935/27, 170 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2023, č. j. PPR-40544-6/ČJ-2023-990131

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Účastníci řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal u Krajského ředitelství policie Zlínského kraje (dále též „krajské ředitelství“) žádost o zaplacení dlužné částky za odpracované přestávky v práci, aniž by specifikoval její výši nebo období. Svůj nárok opřel o to, že mu z jeho pracovní doby služební orgán

nezákonně odečítal přestávky na jídlo a odpočinek, ačkoliv mu je ve skutečnosti neposkytoval. Následně svou žádost upravil tak, že doplatek žádá za období od 15. 11. 2000 do 15. 11. 2022. Krajské ředitelství jeho žádost zamítlo rozhodnutím ze dne 2. 8. 2023, č. j. KRPZ-126744-43/ČJ-2022-1500AP (dále též „rozhodnutí o žádosti“).

2. Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 29. 2. 2024.

II. Argumentace žalobce

3. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit, neboť je nezákonné. Služební orgán totiž žalobci z jeho pracovní doby nezákonně odečítal přiměřenou dobu na jídlo a odpočinek. Žalobce v letech 2019 až 2022 vykonával v rámci obvodního oddělení policie hlídkovou službu a čerpání přestávek odporovalo § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru. Především na obvodním oddělení neexistovala pravidla pro zastupování policistů během přestávek. Z výsledku svědků i z napadeného rozhodnutí vyplývá, že nastávaly situace, kdy hlídka musela okamžitě vyjet a přestávku čerpat nemohla. Svědek Ř. výslovně uvedl, že prvosledová hlídka neměla plnohodnotné vystřídání.
4. Přístup žalovaného je v rozporu s rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie ze dne 9. 9. 2021, C-107/19, a nálezem Ústavního soudu ze dne 18. 10. 2021, sp. zn. II. ÚS 1854/20. Pokud byl žalobce i během přestávek neustále ve střehu pro případ, že bude muset zasáhnout, a při některých z přestávek musel tuto přerušit a vyjet, pak je nutno všechny takové přestávky hodnotit jako výkon práce. Žalobci tak fakticky mohla být poskytnuta pouze doba na oddech a jídlo, která se započítává do pracovní doby dle § 88 odst. 1 věta druhá zákona o služebním poměru. I Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že by měla existovat pravidla pro zastupování policistů během přestávek (rozsudek ze dne 29. 11. 2023, č. j. 10 As 132/2023-80), a pokud neexistují v písemné podobě, je potřeba jejich existenci ověřit jinak, např. výsledky svědků. Bylo tak na žalovaném, aby prokázal, že na pracovišti reálně existoval systém zastupitelnosti a pravidla pro čerpání přestávek.
5. Z výpovědi svědků (Ř. a R.) vyplývá, že policisté byli ze strany operátora kontaktováni i během přestávek. Žalobce tak musel být v průběhu přestávky ostražitý a neustále na příjmu. To řešil Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 19. 4. 2023, č. j. 30 Ad 15/2021-83, a jasně konstatoval, že nejde o přestávku, pokud během ní musí příslušník neustále konzultovat pracovní záležitosti a být kontaktní. Žalobce dopředu vůbec nemohl počítat s tím, že přestávku stráví bez plnění běžných služebních povinností. Tato nejistota jde proti smyslu institutu přestávky. Dále žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2023, č. j. 10 As 62/2022-87, a ze dne 29. 11. 2023, č. j. 10 As 132/2023-84. Žalovaný neprokázal, že by žalobce byl kontaktován pouze v mimořádných situacích, ke kterým by musel vyjet ihned. Žalovaný ještě argumentoval tím, že mimořádné události FHQ nejsou v daném obvodu časté – zapomněl však na to, že příslušníci musí vyjíždět k takovým událostem v celém kraji, nikoliv jen ve svém obvodu.
6. Nemůže též obstát argumentace žalovaného, že nečerpal-li přestávku ve stanoveném čase, mohlo dojít k jejímu posunu. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci v rozsudku ze dne 27. 7. 2018, č. j. 65 Ad 9/2017-53, stejně jako Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44, uvedl, že argumentace možností posunutí

přestávky je nepřipadná. Přestávku lze posunout pouze na žádost příslušníka a o zákonné posunutí přestávek tak nemohlo jít, protože chyběla žalobcova žádost.

III. Argumentace žalovaného

7. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout a odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, protože se žalobní argumentace překrývá s tou, kterou žalobce uplatnil už v odvolání. Na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť žádná ze stran jednání nepožadovala.
9. Žaloba je důvodná.

Právní úprava a judikatura

10. Podle § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále též „zákon o služebním poměru“), platí, že:

„Příslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny

a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut

b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.“

11. Podle § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru „přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby“. Naproti tomu podle odstavce 3 téhož ustanovení „jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.“
12. Citovaná ustanovení vyložil již pro řadu různých situací Nejvyšší správní soud, přičemž jeho závěry jsou následující.
13. Především je potřeba říci, že i když příslušník ozbrojeného sboru koná službu nepřetržitého charakteru (např. hlídkovou službu), neznamená to ještě samo o sobě, že ji nelze přerušit. Nepřetržitá služba, kterou z nejrůznějších důvodů přerušit nelze (např. operační důstojník, který musí být neustále připraven přijímat oznámení od občanů, a zároveň nemá zajištěno střídání) se musí podřadit pod režim § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. Takový příslušník pracuje bez přestávky a služební orgán mu pouze zajistí přiměřenou dobu na jídlo a odpočinek a proplatí mu celou délku služby. Naproti tomu tam, kde je možné službu přerušit, koná se v režimu § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru. Služební orgán zajistí organizačními, technickými a personálními opatřeními, aby příslušník mohl nejdéle po každých pěti hodinách služby čerpat přestávku na jídlo a odpočinek v zákonem stanovené délce, a dobu přestávek mu neproplácí. Právě ono vytvoření podmínek ze strany služebního orgánu, tedy faktická (strukturální) možnost přestávku čerpat, je pro posouzení věci klíčová, nikoliv to, zda tak příslušník v jednotlivých případech skutečně činil, či nikoliv. Konkrétní případy přerušení či nevyčerpání přestávky mohou posloužit nanejvýš jako indicie svědčící o tom, že systém nebyl dobře nastaven nebo že přijatá opatření

selhávala (srov. shrnující rozsudek ze dne 8. 11. 2022, č. j. 7 As 187/2022-26, v němž Nejvyšší správní soud posuzoval případ policisty sloužícího v integrovaném operačním středisku v Hradci Králové).

14. Nejvyšší správní soud dále vyložil, co se rozumí „přestávkou“. Vnímá ji jako „*zákonem garantovanou (nárokovou) dobu, v rámci které policista nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který daný policista zvolí*“. S ohledem na specifika výkonu služby u Policie ČR však nelze tuto definici vnímat absolutně. Policista totiž musí být i během přestávky připraven konat v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie (viz § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky), případně mu může být stanovena jiná forma „dosažitelnosti“ (srov. bod 23 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44, který řešil výkon výjezdní hlídkové služby policistou dopravního inspektorátu v Jeseníku).
15. S ohledem na „zakročovací“ povinnost (kterou mají v různých podobách stanovenu i příslušníci jiných bezpečnostních sborů) nebrání podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky ve službě na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo na pracovišti (např. ve věznici) či trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací (např. útěk vězně), a pro účel takové mimořádné situace má u sebe radiopřijímač. Za přestávku však nelze považovat „*situaci, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává*“ (srov. bod 26 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2020, č. j. 9 As 40/2020-78, který se týkal příslušníků Vězeňské služby ČR vykonávajících strážní službu ve věznici v Plzni).
16. Lze tedy shrnout, že přestávka splňuje zákonné nároky pouze tehdy, pokud během ní musí být příslušník bezpečnostního sboru připraven plnit jen mimořádné úkoly, jež nastávají zcela výjimečně a naprosto nepředvídatelně a jež by aktivovaly jeho zakročovací povinnost (u policie by typicky šlo o zásah proti aktivnímu střelci). Jestliže naopak musí příslušník počítat během údajné přestávky i s plněním běžných služebních úkolů, pak se o skutečné přerušení služby nejedná a režim § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru tu nelze uplatnit. Takové trávení doby určené k odpočinku by totiž daného příslušníka mohlo stavět do stavu trvalé ostražitosti, jenž není s přestávkou ve službě slučitelný (srov. bod 31 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, který věcně navazuje na výše citovaný rozsudek č. j. 9 As 40/2020-78, týkající se příslušníků Vězeňské služby ČR).
17. Z tohoto pohledu je pak zcela nepodstatné, zda k přerušení přestávky kvůli plnění běžných služebních úkolů ve skutečnosti docházelo a zda se tak dělo často, nebo naopak zřídka. I na malém obvodním oddělení s nízkým nápadem činnosti musí být během přestávek nějakým způsobem zajištěna zastupitelnost policistů konajících nepřetržitou službu, pokud má být jejich služba podřazena pod režim § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru. Nelze-li zastupitelnost organizačně zajistit, musí se policistovi proplácet celá doba služby (srov. argumentaci žalovaného v bodech 7-8 a odpověď Nejvyššího správního soudu na ni v bodech 23-24 výše citovaného rozsudku č. j. 8 As 257/2018-44).
18. Pro nynější věc je dále důležité, že organizační, technická a personální opatření, jimiž má být zajištěno, že příslušníci ozbrojeného sboru budou moci trávit přestávku způsobem,

který bude odpovídat výše vymezeným požadavkům, musí být zavedena jak formálně, tak i fakticky. Systém zastupování tedy musí být předem popsán, a to srozumitelně, jasně a konkrétně a musí být předvídatelný. Nelze jej v žádném případě nahradit tím, že se konkrétní případy přerušení naplánované přestávky vždy jen *ad hoc* proplatí jako služba přesčas (srov. body 24, 25 a 28 výše citovaného rozsudku č. j. 8 As 257/2018-44). Na druhou stranu, samotné nastavení jasných a předvídatelných pravidel nestačí, jestliže kvůli pracovnímu prostředí nebo vytíženosti příslušníků vyplývající z personálního podstavu tento systém fakticky nefunguje a prokáže se, že v praxi nemohli příslušníci naplánované přestávky čerpat (srov. bod 22 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2020, č. j. 8 As 160/2018-42, který se týkal policistů sloužících na integrovaném operačním středisku v Jihlavě).

19. Pravidla pro čerpání přestávek a zastupování policistů během nich nemusí mít vždy bezpodmínečně písemnou podobu. Ústní a méně formální pravidla, zejména na menších obvodních odděleních, jsou přípustná – nadřizený je nicméně musí svým podřízeným předat, aby o nich věděli (srov. bod 40 rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 4. 2023, č. j. 30 Ad 15/2021-83, jenž řešil situaci policistů sloužících na obvodním oddělení policie v Letovicích).
20. Také dílčí otázkou posunování přestávek ve službě se zdejší soud již v minulosti zabýval. Žalobce si v daném případě mimo jiné stěžoval i na to, že mu velitel plánované přestávky v případě potřeby posouval. Krajský soud však vysvětlil a odůvodnil, že k odložení přestávky může v policejní službě docházet a nejde o nic nezákonného. Žádost příslušníka k tomu není vždy nutná – ta je nezbytnou podmínkou pro posunutí plánovaného času přestávky jen tam, kde by odklad nástupu na přestávku vedl k překročení maximálně přípustné doby nepřetržitého výkonu služby, jež činí podle zákona 5 hodin (srov. bod 41 rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2024, č. j. 30 Ad 2/2023-67, který se týkal policistů sloužících na integrovaném operačním středisku v Brně).
21. Pokud jde o důkazní břemeno, to leží primárně na služebním orgánu. Jestliže příslušník bezpečnostního sboru (byť i vcelku obecně) tvrdí, že neměl možnost čerpat během služby přestávky, musí služební orgán v první řadě zjistit a prokázat, zda k tomu měl příslušník vytvořeny ze strany nadřízených potřebné podmínky. Teprve v případě, že se formální přijetí potřebných opatření prokáže, tedy důkazy svědčící o jejich existenci nevykazují rozpory a nevzbuzují důvodné pochybnosti, je řada na příslušníkovi, který proplacení přestávek požaduje, aby prokázal, že v praxi se tato opatření fakticky neuplatňovala nebo že kvůli objektivním překážkám nefungovala (srov. body 41-46 výše citovaného rozsudku č. j. 9 As 89/2021-65). K tomu je možno ještě ve stručnosti dodat, že žádost příslušníka bezpečnostního sboru o proplacení přestávek nediskvalifikuje ani to, že se během své služby přestávek na jídlo a oddech sám aktivně nedomáhal a na nefunkčnost nastaveného systému nijak neupozorňoval (srov. body 23-25 výše citovaného rozsudku č. j. 8 As 160/2018-42).
22. Krajský soud shrnuje, že § 60 zákona o služebním poměru rozlišuje dva režimy výkonu služby. První počítá s přestávkou ve službě na jídlo a na odpočinek, za níž nenáleží žádný služební příjem (§ 60 odst. 1 zákona o služebním poměru). Naopak druhý pracuje jen s přiměřenou dobou na jídlo a odpočinek, neboť výkon služby v tomto režimu nelze přerušit, a tedy doba na oddech se proplácí (§ 60 odst. 3 zákona o služebním poměru). Formální označení služby jako přerušitelné, nebo naopak nepřetržité není rozhodující. Odlišení obou režimů závisí jednak na charakteru služby, jednak na objektivních

podmínkách na pracovišti. Tataž služba tak může být na jednom pracovišti vyhodnocena jako přerušitelná, jinde jako nepřerušitelná (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 27. 7. 2018, č. j. 65 Ad 9/2017-53, č. 3925/2019 Sb. NSS, bod 13).

Skutková zjištění

23. Soud nejprve stručně nastíní skutkový stav, jak vyplynul z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu (v němž soud ověřoval skutečnosti, které byly podle žalobce sporné), a to jen v rozsahu potřebném pro následné právní posouzení věci.
24. Žalobce spolu s dalšími příslušníky Policie České republiky podal dne 10. 11. 2022 ke Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje společnou žádost, ve které požádal zpětné proplacení služebního příjmu za přestávky v práci, které však podle něj přestávkami vůbec nebyly a šlo o výkon služby. Ačkoliv svůj nárok žalobce nevyčíslil, uvedl, že má jít o náhradu za všechny přestávky, které měl v minulosti čerpat.
25. Po výzvě k doplnění žádosti žalobce reagoval přípisem ze dne 7. 2. 2023, kde uvedl, že s ohledem na povahu výkonu služby, kdy přestávky reálně nečerpal, žádá o proplacení za celou dobu služby od 15. 11. 2000 do 15. 11. 2022. Žalobce sloužil jako policista u Obvodního oddělení policie Valašské Klobouky (OOP Valašské Klobouky).
26. Krajské ředitelství v řízení uplatnilo námitku promlčení žalobcova nároku za období od listopadu 2000 až do 31. 6. 2019, protože ve vztahu k tomuto období uplynula tříletá promlčecí lhůta k uplatnění nároku. Tomu pak odpovídalo další vedení řízení, protože se krajské ředitelství zaměřovalo na zbývajícím období 2019-2022 a poměry existující na pracovišti, které časově tomuto období předcházely, krajské ředitelství nezjišťovalo.
27. Před posouzením žalobcovy žádosti vyslechlo krajské ředitelství několik svědků.
28. Svědek J. V., vedoucí OOP Valašské Klobouky, sdělil ve zkratce následující. Žalobce vykonával převážně obchůzkovou a hlídkovou službu, výjimečně též prvosledovou hlídku. Prvosledové hlídky měly denní službu od 7:00-19:00 hod (přestávka mezi 11:00 a 11:30 a od 15:00 do 15:30) a noční službu 19:00-7:00 hod (přestávka mezi 22:30 a 23:00 a od 3:00 do 3:30 hod). V případě hlídkové činnosti měl žalobce plánovány přestávky na denní službě od 11:30 do 12:00 a od 15:30 do 16:00, na noční službě pak od 23:00 do 23:30 a od 3:30 do 4:00 hod. Svědek dodal, že se snažil žalobce do prvosledových hlídek nedávat, protože do této hlídky nebyl zařazen. Výše nastíněný režim platil pro prvosledové hlídky do 31. 10. 2021, poté byly zařazeny do režimu FPD3 bez plánovaných přestávek. Měsíční plán včetně plánovaných přestávek dostali policisté vždy s předstihem, přičemž k posunu přestávky nebo k jejímu nečerpání dojít mohlo. V případě nevykonání přestávky měli policisté povinnost tuto skutečnost značit v informačním systému. Způsob čerpání přestávky nebyl nařízen, žalobce ji čerpal doma, jiní příslušníci například v restauraci. V průběhu přestávky bývali příslušníci ustrojeni a ozbrojeni, vysílačku neměli. Žádný pokyn je k tomu nenutil a svědek neví, jak trávil žalobce své přestávky doma. Pokud jde o zastoupení, pak při hlídkové činnosti byl žalobce zastoupen druhou hlídkou, přes den mohl být navíc zastoupen dokumentaristou, vedoucím oddělení nebo jeho zástupcem. Dále uvedl, že obvykle sloužily 2 hlídky a na dotaz, kolik policistů v průměru bylo na směně k zajištění činností, které zajišťoval žalobce, odpověděl, že v průměru 4 a zastoupit jej mohla i hlídka z okolních OOP. Všichni příslušníci věděli, kým budou zastoupeni – pokud

např. zástup možný nebyl (ten den byla jedna hlídka), vedoucí vypsal do instruktáže jako zastoupení hlídku sousedního oddělení (např. Slavičín). Nečerpali žalobce přestávku, měl to v souladu s pokynem policejního prezidenta č. 180/2012 nahlásit svědkovi, který by mu poskytl náhradní volno.

29. Dále krajské ředitelství vyslechlo Z. Ř., inspektora OOP Valašské Klobouky, který sloužil v prvosledové hlídce. Rozvržení služeb a přestávek popsal stejně jako svědek V. Uvedl, že přestávku většinou vykonával v restauracích, jindy na služebně či ve vozidle. Sdělil, že při čerpání přestávek nebyl omezen a pouze výjimečně jej operační důstojník odvolal. K systému zastoupení uvedl, že další prvosledová hlídka ustavována nebyla, v méně závažných případech tak byla tato hlídka zastoupena kolegy z obvodních oddělení (např. Vsetín nebo Zlín), nebo ze spisové služby, při závažnějších případech zastoupení nebyli. O zastoupení při výkonu hlídkové a dozorčí služby nic nevěděl. Prvosledová hlídka mohla zastoupit „běžnou“ hlídku vykonávající hlídkovou a dozorčí službu, naopak to nešlo. Potvrdil, že i během přestávek byl ustrojen v uniformě. Ke změnám v rámci prvosledové hlídky došlo v listopadu 2021, od kdy je proplácena celá 12-tihodinová směna bez přestávek. Vedoucím oddělení měl stanoveno, že pokud přestávku nečerpal či ji posunul, měl tuto změnu hlásit telefonicky či v IS instruktáž.
30. V řízení byl vyslechnut také P. R., vedoucí operačního odboru Krajského ředitelství policie Zlín. Tento svědek byl od srpna 2017 do října 2022 vedoucím integrovaného operačního střediska, přičemž komunikoval s hlídkami v celém kraji. Pokud šlo o rozvržení sil a přestávek, svědek svou odpověď rozdělil na urgentní záležitosti a dále úkony, které nebyly spěšné. V urgentních případech (např. FHQ) vyjížděla primárně nejbližší hlídka. Pokud tato hlídka čerpala přestávku, pak se buď operační důstojník domluvil s hlídkou na jejím posunutí, nebo byla hlídka nahrazena jinou – druhá nejbližší hlídka, nebo hlídka nejbližšího sousedního obvodního oddělení, případně hlídka krajská. V případě, že byla událost urgentní, mohla hlídka k události vyjet a nevyčerpaná přestávka se hlásila vedoucímu oddělení. Naopak v méně urgentních případech na místo mohla vyjet hlídka sousedního oddělení, případně hlídka čerpající přestávku vyjela až po jejím dočerpání. Pokud tedy oslovená hlídka upozornila, že čerpá přestávku, postupovalo se výše uvedeným schématem dle urgentnosti případu – buď se přestávka posunula, nebo se zrušila (hlídka měla v takovém případě upozornit vedoucího oddělení) anebo na místo události vyjela druhá (zastupující) hlídka nebo hlídka jiného obvodního oddělení. Svědek uvedl, že si nepamatuje, že by někomu z OOP Valašské Klobouky přerušili, posunuli nebo zrušili přestávku. Těchto případů bylo podle svědka minimum. Na zmíněném OOP tento problém nebyl, protože vždy měli 2 hlídky (prvosledovou a výjezdovou) a ty byly zastupitelné. Svědek dále uvedl, že policisté musí být pro operační středisko neustále kontaktní a mají hlásit různé události – např. nástup do služby, ukončení služby, mimořádné události, ale i čerpání přestávek. To se však v praxi nedělo.
31. Součástí správního spisu je také přehled hlídek za období od 9. 7. 2019 do 14. 11. 2022.
32. Z knihy služeb a instruktáží identifikovalo krajské ředitelství několik typů služeb, které žalobce v řešeném období sloužil. Celkem jich bylo 501 a lze je rozdělit do tří základních skupin takto:
- a) 419 „klasických“ směn hlídkové služby se dvěma přestávkami,
 - b) 32 směn prvosledových hlídek, a

- c) specifické služby (např. policejní akce Anti-covid, dohled na sportovních a hudebních festivalech, školení a střelecká příprava, celokrajské bezpečnostní akce).
33. Dále je z knihy služeb a instrukcí patrné, že ve čtyřech případech žalobce přestávku nečerpal – dne 1. 7. 2022 (první přestávku), 7. 7. 2022 (první přestávku), 16. 7. 2022 (první přestávku) a 7. 8. 2022 (obě přestávky). Za to mu služební orgán poskytl náhradní volno.
34. Součástí správního spisu je ještě přehled plánovaných přestávek v OOP Valašské Klobouky a sousedních obvodních oddělení za období 1. 7. 2019 – 30. 10. 2022. Z něj vyplývá, že přestávky byly plánovány vždy pro dvě hlídky na OOP Valašské Klobouky, a to v průběhu celého období. To je zásadní rozdíl oproti okolním oddělením, která stavěla hlídku jen jednu. Zároveň z přehledu vyplývá, že prvosledová hlídka OOP Valašské Klobouky čerpala přestávku v jiné časy než běžná hlídka téhož OOP a některé hlídky ostatních oddělení (např. Slavičín).
35. Rozhodnutím ze dne 2. 8. 2023, č. j. KRPZ-126744-43/ČJ-2022-1500AP, krajské ředitelství zamítlo žalobcovu žádost pro období 15. 11. 2000 až 31. 6. 2019 z důvodu promlčení, a pro zbývajících období pro nedůvodnost. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí změnil výrok prvostupňového rozhodnutí tak, že z důvodu promlčení zamítl žalobcovu žádost do 30. 6. 2019. Ve zbytku prvostupňového rozhodnutí potvrdil.

Typy žalobcových služeb

36. V řešené věci jde o to, zda má žalobce nárok na doplacení služebního příjmu kvůli tomu, že neměl jako policista OOP Valašské Klobouky možnost řádně čerpat přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Hlavní žalobcův argument zní, že během přestávek fakticky konal službu.
37. Na OOP Valašské Klobouky byl žalobce zařazen do několika různých režimů služby. Velkou část (cca 83 %) vykonával běžnou hlídkovou činnost v režimu FPD2 podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, přičemž tento režim předpokládal neproplacené přestávky na jídlo a odpočinek nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby. Podstatně menší část služeb (cca 6 %) konal žalobce jako prvosledová hlídka – do listopadu 2021 sloužila tato hlídka rovněž v režimu FPD2, a od listopadu 2021 se režim služby změnil na FPD3 podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru (proplácena začala být celá služba včetně přestávek). V několika málo procentech případů žalobce vykonával službu u různých výjimečných událostí typu opatření v souvislosti s pandemií covid-19, výbuch muničního skladu ve Vrběticích, hudební koncerty nebo zvýšené kontroly na silnicích.
38. Žalobce požaduje doplatek služebního příjmu za každou službu, kterou v průběhu let 2019 až 2022 odsloužil. Žalobcová argumentace stojí na tom, že pro zastupování policistů neexistovala jasná pravidla, příslušníci museli být v pohotovosti i během přestávek a byli kontaktováni operačním – výkon služby tak byl nepřerušitelný.
39. Krajský soud tak ověřoval, zda žalobcová tvrzení a ve správním řízení zjištěné důkazy svědčí o existenci systémového problému, který by žalobci skutečně znemožňoval čerpat přestávky na jídlo a odpočinek, jak mu garantuje § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru.
40. Úvodem je vhodné zdůraznit, že žalobcová žádost byla dost obecná. Od krajského ředitelství žádal doplacení služeb za takřka 22 let práce u policie s tím, že mu během nich služební orgán čerpání přestávek neumožnil. Poté, co krajské ředitelství část žalobcovy

nároku zamítlo z důvodu promlčení, se správní orgány zabývaly zbylým obdobím opravdu podrobně. Prvostupňové rozhodnutí obsahuje výčet různých typů služeb, ve kterých žalobce sloužil, včetně popisu zastoupení a čerpání přestávek. V různých službách se tento systém mírně lišil. Žalobce se však i v podané žalobě drží ve velmi obecné rovině a žádným způsobem nereaguje na polemiku žalovaného, že výkon jeho služby nebyl v každé směně stejný a lišil se.

41. Za této situace nebude krajský soud žalobní argumentaci domýšlet ani za žalobce vyhledávat jednotlivé služby a zjišťovat, zda tam zastoupení možné bylo, či nikoliv. Primární důkazní břemeno leží v obdobných sporech na služebním orgánu, který musí prokázat, že žalobce pracoval v systému, který mu čerpání přestávek – přinejmenším oficiálně – umožňoval. Žalobce ovšem také tíží část důkazního břemene. Jestliže se po provedeném dokazování systém zastupování na první pohled jeví jako funkční, pak je to žalobce, kdo musí vysvětlit, v čem spočívala faktická nefunkčnost oficiálně nastaveného systému, či alespoň poukázat na podstatné chyby, které jinak fungující systém měl. Žalobce však toto důkazní břemeno neunesl a v podstatě se spolehl na krajský soud, že za něj bude vyhledávat skutečnosti a vymýšlet argumenty podporující jeho žalobní nárok. To ale úlohou soudu není.
42. Krajský soud proto hned na úvod uvádí, že se v tomto rozsudku nebude hlouběji zabývat službami, které žalobce konal ve zvláštním režimu v souvislosti s různými příležitostnými akcemi. Režim těchto výjimečných služeb se lišil a způsob čerpání přestávek během nich popsalo krajské ředitelství podrobně na stranách 9 a 10 rozhodnutí o žádosti. Zabíhat do detailu není nutné, neboť žalobce se do žádné polemiky v tomto směru nepouští. Žádný žalobní bod nesměruje vůči tomu, jak žalovaný vyhodnotil možnost proplacení přestávek během těchto zvláštních služeb.

Služba v „běžné“ hlídce (hlídková a obchůzková služba)

43. Většina žalobní argumentace směřuje vůči „běžnému“ režimu služby, kam byl žalobce zařazen nejčastěji a v němž vykonával čistě jen hlídkovou a obchůzkovou činnost. Tady mu soud nemohl dát v žádném případě za pravdu, neboť zde měl žalobce nepochybně zajištěno plnohodnotné zastoupení a mohl tedy své přestávky řádně čerpat.
44. Je pravdou, že na OOP Valašské Klobouky neexistovala písemná pravidla pro čerpání přestávek a zastupování policistů během nich. Žalovaný nedoložil žádný komplexní písemný pokyn či jiný interní akt, který by vymezil, jak policisté přestávky čerpají a jaká jsou pravidla pro jejich vzájemné zastupování. Z výše citované judikatury však vyplývá, že postačí i systém nastavený ústně, jestliže jsou pravidla pro zastupování skutečně stanovená, jsou jasná, všichni zúčastnění je znají a v praxi fungují. Nejčastěji se informace o takovémto ústně stanoveném systému získává výslechem svědků v kombinaci s existujícími listinnými důkazy. Tak je tomu i v tomto případě. O existenci funkčního systému zastupování během přestávek svědčí následující skutečnosti.
45. Z instrukcí z každého dne vyplývá, že vedoucí OOP žalobci přesně plánoval, v jaký čas má čerpat přestávku. Výpovědi svědka V. a Ř. potvrzují, že vedoucí OOP policisty s plánem přestávek dopředu seznamoval. Není bez zajímavosti, že instrukce někdy obsahovaly informaci, že hlídku z Valašských Klobouk zastoupí hlídka jiného OOP. S tím souvisí fakt, že vedoucí OOP plánoval čerpání přestávek tak, aby ji dvě hlídky jeho OOP čerpaly v různé časy, což vyplývá z přehledu plánovaných přestávek v OOP Valašské Klobouky a sousedních obvodních oddělení za období 1. 7. 2019 – 30. 10. 2022. To, že žalobce měl

naplánované přestávky a ty byly plánovány v rozdílné časy pro obě hlídky OOP, vyplývá též ze svědeckých výpovědí svědků J. V. (vedoucí OOP, který přestávky plánoval) a Z. Ř. (policista sloužící na daném OOP). Ukazuje se tak, že minimálně plán přestávek existoval a vedoucí OOP s potenciální vzájemnou zastupitelností hlídek počítal.

46. Z výpovědí svědků V. a Ř. dále vyplynulo, že žalobce mohl být během denních hlídek navíc zastoupen též dokumentaristou (slovy svědka Ř. - *kolegy ze spisové služby*). Soud naopak nemá za prokázané, že by žalobce mohl být zastoupen vedoucím oddělení nebo jeho zástupcem. Výpověď svědka V. je v tomto ohledu ojedinělá a není podpořena dalšími důkazy. Svědek Ř. se o tom nezmiňuje, svědek R. též neuvádí, že by místo hlídky čerpající přestávku někdy vyslal vedoucího OOP či jeho zástupce. Zastoupení těmito osobami v řízení potvrzeno nebylo a možná představovalo teoretickou možnost, v praxi se ale evidentně neuplatňovalo. Mohlo tomu ale tak být jednoduše proto, že na to nikdy nedošlo s ohledem na řadu jiných možných řešení (k tomu viz dále).
47. Svědek R. vypovídal také ke způsobu vysílání hlídek k událostem. V urgentních případech si hlídka buď přestávku posunula (pokud byla splněna zákonná norma 5 hodin), nebo byla přestávka zrušena. V neurgentních věcech k případu vyjela až po dočerpání přestávky. V obou variantách také mohla být hlídka zastoupena jinou hlídkou téhož či jiného OOP – dle její vzdálenosti od místa události. Přitom svědek uvedl, že si nepamatuje, že by někomu na OOP Valašské Klobouky přerušil, posunul nebo zrušil přestávku.
48. Z výpovědi svědka V. dále vyplynulo, že policisté na OOP Valašské Klobouky měli povinnost vyznačit v systému IS instruktáže, že oproti plánu došlo ke změně v čerpání přestávky – např. posunuta nebo nečerpána vůbec. To odpovídá též výpisu z IS instruktáže za období od 1. 7. 2019 až 10. 11. 2022, který tyto zápisy obsahuje – např. ve dnech 2. 3. 2020, 8. 3. 2020, 27. 3. 2020 došlo k posunu přestávky z důvodu plnění pracovních úkolů. Stejně zápisy obsahuje přehled též v roce 2021 a 2022. Z téhož přehledu vyplývá, že žalobce do IS instruktáže zanesl, že ve dnech 1. 7. 2022, 7. 7. 2022, 16. 7. 2022 a 7. 8. 2022 nečerpал plánovanou přestávku či přestávky. Pokud snad žalobce do IS instruktáže nějaké případy nečerpání přestávek nezanesl, je to opět jeho chyba. Soudu nezbyvá než vycházet z toho, že četnost případů „zrušení“ přestávky, jak vyplývá z IS instruktáže (4x za tři roky), odpovídá skutečnosti. Lze shrnout, že nahlásil-li žalobce výjimečně nečerpání přestávky, dostal za to náhradní volno.
49. Pokud jde o způsob čerpání přestávky, pak je klíčové následující. Z výpovědí svědků V. a Ř. vyplývá, že nebyla žádná povinnost trávit přestávky na služebně či v uniformě. K tomu svědek R. pouze doplnil, že tu byla povinnost být kontaktní pro operační středisko. Z výpovědi svědka V. vyplynulo, že sám žalobce běžně trávil přestávky doma. Žalobce to v průběhu celého řízení nepopřel ani nezpochybnil. Ostatně, žalobce pravidelně potvrzoval čerpání přestávek. Podepisoval totiž měsíční výkazy, čímž schvaloval čerpání přestávky podle plánu a neměl k výkazu žádných námitek. Pokud snad žalobce potvrzoval výkazy jen formálně, ačkoliv vůči nim měl výhrady, pak vědomě přispíval k systematickému problému, na který mohl kdykoliv upozornit a neučinil tak, ačkoliv sloužil na OOP Valašské Klobouky přes 20 let.
50. Z takto shrnutých listin a svědeckých výpovědí vyplývá, že na stanici OOP Valašské Klobouky sloužily pokaždé dvě hlídky, které čerpaly přestávku v jiné časy a z organizačního hlediska se mohly navzájem zastoupit. Možný byl i zástup

dokumentaristou či hlídkou jiného OOP. Pokud přesto někdy výjimečně došlo k přerušení přestávky, fungoval též systém kompenzace.

51. Pro přehlednost lze nastínit možná řešení události, která se stala během žalobcovy přestávky a potenciálně mohla jeho přestávku narušit. Za prvé, žalobce se ve valné většině svých služeb mohl spolehnout na druhou hlídku, která čerpala přestávku v jiný čas. Za druhé, nebyl-li možný zástup druhou hlídkou, plánoval vedoucí OOP zástup jinou hlídkou ze sousedního OOP (např. Slavičín). Za třetí, čerpal-li žalobce přestávku a nemohla jej zastoupit ani druhá hlídka, ani hlídka sousedního OOP, mohl být žalobce zastoupen dokumentaristou. Za čtvrté, operační středisko se se žalobcem mohlo dohodnout na posunutí jeho přestávky, pokud by tím nebylo překročeno 5 hodin nepřetržitého výkonu služby. Žalobce si přestávku vyčerpal pak. Za páté, nešlo-li o akutní událost a zároveň operační nevyužil možnosti poslat k události jinou hlídku, dočerpал žalobce přestávku a až následně vyjel k pracovnímu úkolu. A za šesté, pokud žalobce svou přestávku nevyčerpal vůbec, hlásil to v evidenci IS instruktáže a dostal náhradní volno.
52. Krajský soud si je vědom toho, že ústní nastavení systému má svá úskalí. Aby mohla být pravidla čerpání přestávek považována za zcela jasná, bylo by ideální, aby byla předem přesně naplánována zastupitelnost. To znamená nejen to, že různé hlídky mají přestávky určeny v různé časy, ale že je také systematicky vyřešena otázka, kdo koho a v jaké konkrétní situaci zastupuje. Například z výpovědi svědků V. a Ř. vyplynulo, že dokumentarista žalobce zastoupit mohl – nicméně ze správního spisu nevyplývá, zda jej vůbec někdy operační středisko povolalo k výjezdu. Předem nebylo upraveno ani to, při jaké události může žalobce přestávku dočerpát, k jaké události musí vyjet ihned bez ohledu na přestávku apod. Zkrátka neexistovala přesná hierarchie (posloupnost) různých řešení. Náznak takové hierarchie uvádí žalovaný v napadeném rozhodnutí, když říká, že: 1) hlídka byla primárně zastoupena druhou hlídkou, 2) mohla být zastoupena také vedoucím, jeho zástupcem nebo dokumentaristou, 3) nebo byla zastoupena hlídkou sousedního OOP. Přesný postup, kdy má kdo koho zastoupit, příp. zda je namístě věc řešit spíše posunutím nebo zrušením přestávky, ale neexistoval, resp. svědci se o ničem takovém nezmiňují. Zdá se, že se každá situace řešila *ad hoc* a z možných řešení se vybíralo to aktuálně nejvhodnější.
53. Podle soudu to nicméně nepředstavuje zásadní problém. Policejní práce je do jisté míry nepředvídatelná a různorodá. Operačnímu důstojníkovi, který vysílá hlídku k události, zasahuje do rozhodování celá škála faktorů – typ události (za „urgentní“ lze z tohoto pohledu považovat nejen události typu FHQ, ale i takové, kde se například poškozený nebo svědek potřebují z místa brzy vzdálit), její místo a čas. K tomu přistupuje informace, zda kontaktovaná hlídka už dočerpala přestávku, teprve se na ni chystá nebo je v průběhu jejího čerpání – z toho pak vyplývá rozhodnutí, zda nechat hlídku přestávku dočerpát, zda vyslat na místo některý zástup nebo přestávku přerušit a vyslat hlídku ihned. Tyto „bolesti“ ústně nastaveného systému zastupitelnosti přímo souvisí s povahou policejní práce a je tedy otázkou, zda by si i systém písemný nemusel zachovat podobnou míru flexibility. Rozhodně to neznamená, že by systém zastupitelnosti na OOP Valašské Klobouky nefungoval.
54. Další problém spočívá v tom, že operační středisko nemělo přehled o tom, kdy jaká hlídka čerpá přestávku. Proto se mohlo stát (a taky se stávalo), že operační důstojník kontaktoval hlídku na přestávce. Ne proto, že by ji neměl kdo zastoupit, ale jednoduše proto, že o její přestávce nevěděl. Pro soud ale bylo podstatné zjištění, že pokud by se žalobce tomuto

„obtěžování“ chtěl vyhnout, měl možnost to velmi snadno zařídit – stačilo by nahlásit operačnímu středisku, kdy má ten který den podle instruktáže přestávku naplánovanou. Svědek R. vypověděl, že policisté dokonce měli povinnost hlásit operačnímu středisku, že začínají čerpat přestávku. Totéž vyplývá i z interního předpisu [čl. 4 odst. 1 písm. b) bod 6 rozkazu policejního prezidenta č. 52/2014], dle něž má příslušník povinnost hlásit dispečerskému pracovišti přerušení výkonu služby. To žalobce nečinil, ačkoliv se tímto hlášením mohl vyhnout kontaktování během přestávky. Po policistovi ve službě je přitom možné požadovat, aby čerpání přestávky hlásil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 259/2018-43, bod 25).

55. Žalobce v této souvislosti odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 4. 2023, č. j. 30 Ad 15/2021-83, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2023, č. j. 10 As 132/2023-84, který rozsudek krajského soudu potvrdil. Opomíjí však zásadní skutkovou odlišnost. V citované věci totiž žádná ze stran neargumentovala tím, že policista měl informovat operačního důstojníka o své přestávce. Zřejmě proto, že tam působil operační důstojník přímo na konkrétním OOP a nebyl určen žádný jasný zástup za hlídku v době přestávky. Nezbyvalo tedy nic jiného, než aby operační důstojník s příslušníkem, který přestávku čerpal, konzultoval povahu výjezdu a řešil s ním, zda k nahlášené události vyjede hned, či nikoliv. Ostatně i Nejvyšší správní soud v bodě 44 citovaného rozsudku uvádí, že (zvýraznění doplněno) *„pokud policista musí očekávat upozornění, kvůli němuž musí přestávku přerušit, a současně nemá žádnou jistotu, že jej někdo jiný zastoupí, je uveden do stavu trvalé ostražitosti“*.
56. V nyní řešené kauze ale žalobce hlásnou povinnost měl (v žalobě to nepopírá) a nedodržel ji. Pokud by operační středisko informaci o čerpání přestávky dostalo, při běžné události by zřejmě rovnou vyslalo druhou hlídku, která k tomu byla přímo určena. K tomu, že žalobce mohlo operační středisko kontaktovat během přestávky, tedy přispěl on sám tím, že své přestávky nehlásil.
57. Žalobce konečně citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2023, č. j. 10 As 62/2022-87, z něž má také vyplývat, že policista by neměl být během přestávky kontaktován operátorem. Ve skutečnosti ale v tomto rozsudku Nejvyšší správní soud řešil spor příslušníků Vězeňské služby o proplacení přestávek, a stěžejní právní otázkou v dané věci bylo, zda byl služební orgán odpovědný za úplné zjištění skutkového stavu, ačkoliv byla žádost příslušníků obecná. Úvahy, které z bodu 17 citovaného rozsudku žalobce cituje, jsou pouze obecným uvedením do problematiky přestávek na jídlo a odpočinek, a nijak se neodlišují od závěrů přijatých nyní žalovaným či krajským soudem – říkají jen, že příslušníkovi musí být zřejmé, že v průběhu přestávky nebude muset plnit žádnou služební povinnost.
58. Žalobce ještě namítá, že posunutí přestávky jako jeden ze způsobů řešení události byl bez jeho žádosti nelegální. Mýlí se. Je pravda, že žalobce k tomu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, ze dne 27. 7. 2018, č. j. 65 Ad 9/2017-53, který skutečně uvádí, že posunutí přestávky je možné vždy jen na žádost příslušníka (bod 17 citovaného rozsudku). Tento právní názor následně potvrdil i Nejvyšší správní soud (rozsudkem ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44, bod 26). Šlo ovšem v obou případech o jednověté konstatování bez bližší argumentace a žádný ze soudů nerozlišil, zda došlo k přesunu přestávky v rámci limitu 5 hodin výkonu služby, nebo nad rámec tohoto limitu. Proti tomu stojí výše již citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 30 Ad 2/2023-67,

který dospěl k závěru, že služební funkcionář může příslušníkovi bezpečnostního sboru přestávku na jídlo a odpočinek posunout oproti plánovanému času i bez jeho souhlasu za podmínky, že tím nebude překročena maximální zákonem připuštěná doba nepřetržitého výkonu služby v délce 5 hodin. Nadto zdejší soud v dané věci odkázal na předchozí shodnou judikaturu, a to i Nejvyššího správního soudu (bod 41 citovaného rozsudku). Proto se tohoto právního názoru krajský soud přidrží i nyní. Z tohoto pohledu je pak důležité, že svědek R. zmiňoval posun přestávky jako možnost jen pro případy, kdy tím nedošlo k překročení zákonného limitu nepřerušovaného výkonu služby v délce 5 hodin.

59. Ani to, že v žalobcově službě nastávaly situace, kdy musel okamžitě vyjet k neodkladné události, nediskvalifikuje jinak dobře nastavený systém zastupitelnosti. Žalobce konkrétně neuvedl, kdy byl z nějaké přestávky odvolán kvůli mimořádné události. To, že policista musí být ve službě ustrojen, musí být na příjmu operačního i během přestávky a výjimečně musí okamžitě vyjet k akutnímu zásahu, neznamená, že systém přestávek nefungoval – tyto požadavky zkrátka patří ke službě u policie. Postačí, pokud příslušník ví, že u běžné agendy se může během přestávky spolehnout na zástup (viz výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 89/2021-65, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2023, č. j. 1 As 272/2022-64).
60. Žalobce ještě namítá, že žalovaný nesprávně argumentuje malým počtem přerušení přestávek. Tedy, že v průměru musel žalobce přistoupit během přestávky k výkonu práce jen zřídka. Žalobce má pravdu v tom, že z jen z malého počtu takových vyrušení nelze vyvodit, že systém zastupitelnosti byl funkční. Žalovaný však tento argument použil jen podpůrně – zástup během přestávek byl zajištěn primárně tím, že na OOP sloužily dvě hlídky. To, že k přerušení přestávky došlo u žalobce jen výjimečně, má prostě jen (spolu s dalšími důkazy) nasvědčovat tomu, že nastavený systém zastupování skutečně fungoval.
61. V té souvislosti žalobce cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2023, č. j. 10 As 132/2023-80, a jeho závěry týkající se reálného počtu přerušení přestávek. Žalobce ovšem opomíjí skutkovou odlišnost. Žalovaný v citované věci totiž namítal, že bylo zbytečné mít na služebně jakákoliv (formální či neformální) pravidla pro zastupování, protože k přerušování přestávek docházelo zřídka. V nynější věci tak tomu ale není. Žalovaný uvádí, že tato pravidla měl, byť ne v písemné podobě, a uplatňoval je. Proto je tato námitka nedůvodná.
62. Ve vztahu k běžné hlídkové službě tak žalovaný unesl důkazní břemeno a prokázal systém zastupování na OOP Valašské Klobouky. Z popsanych důkazů vyplynulo, že policisté věděli, kdy mají čerpat přestávky, mohli se při zastoupení spolehnout na druhou hlídku či dokumentaristu, přestávky mohli trávit i mimo služebnu, zároveň měli povinnost hlásit zahájení přestávky operačnímu středisku a změny v přestávkách měli evidovat v IS instruktáž.

Služba v prvosledové hlídce

63. Jak uvedl krajský soud výše, na žalobci také leží část důkazního břemene a chtěl-li uspět, měl v řízení uvést, že nastavený systém nefungoval a z jakých důvodů. Místo toho žalobce pouze paušálně tvrdil, že systém neexistoval, že žalovaný dostatečně nepopsal, kdo koho zastupoval, žalobce odkazoval na různá (povětšinou nepřiléhavá) rozhodnutí soudů apod. Žalobce tak věcně s napadeným rozhodnutím nepolemizoval a nepodařilo se mu

zpochybnit důkazně podloženou skutkovou verzi žalovaného, že systém zastupitelnosti na OOP Valašské Klobouky nastaven byl a jeví se funkční. Krajský soud proto, jak vyložil v předchozí části, nemohl dát žalobci za pravdu v jeho stěžejním – a v podstatě jediném – žalobním bodě, podle nějž žádná pravidla pro zastupování policistů během přestávky neexistovala.

64. Soud měl přesto určité pochybnosti stran služby prvosledových hlídek. Ačkoliv svědek R. i svědek V. tvrdili, že obě hlídky OOP byly vzájemně zastupitelné, svědek Ř., který v takové hlídce sloužil, uvedl, že prvosledová hlídka sice mohla zastoupit běžnou hlídku, ale naopak to nešlo. Na to také upozorňuje žalobce v žalobě.
65. Nicméně krajský soud nakonec dospěl k závěru, že nezastupitelnost prvosledové hlídky se týkala právě jen výjimečných událostí s bezprostředním ohrožením života, zdraví či majetku, vůči nimž je povinen zakročit každý policista, a to i mimo službu. Z toho důvodu žalobci ani v tomto bodě nakonec za pravdu nedal. Krajský soud nyní svou úvahu blíže osvětlí.
66. Nejprve je nutné vysvětlit, jaké úkoly vlastně prvosledová hlídka plní (podrobně viz str. 7 rozhodnutí o žádosti). Příslušníci v prvosledové hlídce by měli mít rozšířený taktický výcvik, proto je tato hlídka přednostně určena k okamžité reakci na události typu FHQ – událost vyžadující neprodlené nasazení sil, bezprostředně hrozící nebo trvající ohrožení života, přítomnost pachatele trestného činu apod. Neznamená to však, že by prvosledová hlídka vyjížděla jen k událostem tohoto typu. Na to jich bylo příliš málo, jak soud vysvětlí níže. K práci prvosledové hlídky proto patřila též hlídková a obchůzková činnost, kterou vykonává běžná hlídka.
67. Lze tedy shrnout, že mezi běžnou a prvosledovou hlídkou byl prakticky rozdíl pouze v tom, že prvosledová hlídka měla rozšířený výcvik a byla přednostně určena pro zásah u FHQ událostí. Při běžné hlídkové a obchůzkové činnosti, která tvořila naprostou většinu její pracovní náplně, byly obě dvě hlídky zastupitelné. Takto byla evidentně míněna výpověď svědka Ř., který v prvosledové hlídce sloužil a uvedl, že při plnění méně závažných úkolů byla tato hlídka zastupitelná, a to například i dokumentaristou. Zmínil však, že prvosledová hlídka nemá plnohodnotné vystřídání kvůli školení na zbraně a vybavení vozidla, které běžná hlídka nemá. To je však nezbytné jen pro zásah při události FHQ. Při rutinní hlídkové či obchůzkové činnosti se rozdíly v kvalifikaci mezi oběma typy hlídek stírají.
68. Krajský soud připomíná již konstantní závěr judikatury, že v rámci přestávky nemá policista plnit *běžné* služební úkoly. K tomu přestávka neslouží, protože si od nich má naopak odpočinout. Zároveň ale judikatura zdůrazňuje, že policisté mají s ohledem na zakročovací povinnost být na příjmu i během přestávky a vyskytne-li se nějaká akutní událost typu FHQ (např. aktivní střelec), musí na ni reagovat i policisté čerpající přestávku (srov. výše citované rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 40/2020-78, bod 26, a č. j. 1 As 272/2022-64, bod 30). Tvoří-li takové případy jen zlomek běžné pracovní náplně daného policisty, pak ani fakt, že ustanovený zástup tyto situace nepokrývá, podle názoru krajského soudu systém zastupitelnosti nediskvalifikuje.
69. Z tohoto hlediska krajský soud považoval za relevantní argument žalovaného o řídkém výskytu událostí typu FHQ. Podle svědka Ř., a vyplývá to též z napadeného rozhodnutí, k takovým událostem docházelo v OOP Valašské Klobouky 2 – 3x za měsíc.

Pravděpodobnost, že se taková událost „trefí“ zrovna do doby přestávky, byla opravdu malá, a to i kdybychom připočítali výjezdy do obvodů sousedních OOP, příp. k celostátním událostem, jak požaduje žalobce. Dokládá to i výslech svědka Ř., který v prvosledové hlídce sloužil a uvedl, že za posledních 7 let si pamatuje jen na 2 případy, kdy musel přestávku přerušit. Krajský soud proto ani ve vztahu ke službě v prvosledové hlídce, která nadto tvořila jen malou část žalobcových služeb, neuvěřil žalobcově argumentaci, že v průběhu přestávky byl ve stavu neustálé ostražitosti, neboť hrozilo, že bude muset zasahovat a nebude jej mít kdo zastoupit.

70. Určité pochybnosti může vzbuzovat fakt, že od 1. 11. 2021 byla služba prvosledové hlídky ve Zlínském kraji převedena do režimu bez přestávek (FPD3), kdy je příslušníkům proplácena celá služba. Krajský soud nepřehlédl, že služební orgán ani žalovaný nikde ve svých rozhodnutích neobjasňují důvody této změny. Můžeme tak jen hádat, proč tomu tak bylo – zda šlo o změnu organizace práce (např. snížení počtu OOP, které takovou hlídku stavějí), změnu vnějších okolností (např. výrazný nárůst počtu událostí FHQ v kraji), nebo jen o reakci na vývoj judikatury týkající se zastupování policistů. Tímto směrem ale žalobní argumentace vůbec nesměřovala a žalobce se o tom ani nezmněl. Proto soud odpověď na tuto otázku nehledal a podrobněji se touto indicií nezabýval.

V. Závěr a náklady řízení

71. Soud na závěr shrnuje, že žalobu jako nedůvodnou zamítl. Především jej nepřesvědčila žalobní argumentace, který byla obecná. Žalovaný v napadeném rozhodnutí přišel s konkrétními argumenty a skutkovými zjištěními, jež svědčila o tom, že systém zastupitelnosti na OOP Valašské Klobouky existoval a žalobce mohl své přestávky čerpat. Naproti tomu žalobce pouze obecně uplatňoval tytéž argumenty, které judikatura v mnoha případech už vyvrátila – povinnost být na příjmu během přestávky, ustrojenost apod.
72. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl předsedou senátu Mgr. Milanem Procházkou ve věci

žalobce: **R. O.**
bytem X
zastoupeného advokátem JUDr. Pavlem Šírokým, LL.M.
sídlem Vodičkova 710/31, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **policejní prezident**
sídlem Strojnická 935/27, 170 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2023, č. j. PPR-40544-6/ČJ-2023-990131

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 8. 2025, č. j. 30 Ad 3/2024 - 65 se v odstavci 9 odůvodnění opravuje tak, že věta „Žaloba je důvodná.“ se nahrazuje větou „Žaloba není důvodná.“.

Odůvodnění:

Krajský soud v Brně vydal dne 28. 8. 2025 rozsudek č. j. 30 Ad 3/2024 – 65, kde v odůvodnění v odstavci 9 uvádí, že žaloba je důvodná.

Podle § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), opraví předseda senátu v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti (příčemž podle § 55 odst. 5 s. ř. s. platí totéž přiměřeně i pro usnesení). Týká-li se oprava výroku, vydá o tom předseda senátu opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci. Opravit lze pouze nesprávnost, která je každému zřejmá z porovnání výroku rozhodnutí s jeho odůvodněním, případně z jiných souvislostí, a proti opravnému usnesení je přípustná samostatná kasační stížnost (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2007, č. j. 4 Ans 3/2006 - 123, č. 1177/2007 Sb. NSS).

Soud přistoupil k opravě rozsudku ze dne 28. 8. 2025, č. j. 30 Ad 3/2024 - 65, neboť došlo ke zjevné chybě v psaní, kdy uvedená důvodnost žaloby je v rozporu s výrokem I. tohoto rozsudku, kterým byla žaloba zamítnuta. Z těchto důvodů přistoupil Krajský soud v Brně k opravě svého rozhodnutí tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 11. 9. 2025

Mgr. Milan Procházka v.r.
předseda senátu